№ 25 Յունիսի 29 — 1872 — Յունիսի 29. № 25.

ԵԼԵՍՏԱԿԱՆ ԳԻՆԸ.

Տարեկան գին է 7 ռուբլի (գրասի հաշվով). ուսուցչաց, որ բաժանում ստանալով պիտի գլխին ստանան Տարեսաս, Եվ Իրեսոյի Դրամատուն Ղոտոս „Մեղու".

Բոլոր գրասի է ուղղվում խմբագրատան ՄՂ (Սրբոց Թարգմանչաց) և նրանից ընդունվում։

ՄԵՂՈՒ

ՕԳՈՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ.

Գանձարարությունն տարեկան ուսուցչաց պիտի վճարվի 10 Հազարով տարի Համար 1 կարգի ստանան։ Ուսուցչարարությունները ստանվում Հայերեն, Թուրքերեն, Պարսկերեն, Արաբերեն, Հայերեն Նոր և Թուրքերեն։

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՂԱՔԱԿԱՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԱՐԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ատոմներ։—Դեղ է ատոմներ։— Ներգործութիւն։ Նամակ Նոր-Նամակ Ցոգոմիրզայ։ Նոր-Նամակ Ցոգոմիրզայ։ Նոր-Նամակ Ցոգոմիրզայ։—Ցրուցակներ ատոմներ։ Ամեն փոշուն ոսկի չէ։ Նամակ Ցոգոմիրզայ։ Ցոգոմիրզայ։ Ցոգոմիրզայ։— Ցատանագրություններ։— Խառն լուրեր։— Ամենոյնի։— Ցոգոմիրզայ։—Բանաստեղծ։

ОТЪ РЕДАКЦІИ

Желающіе подписаться на газету „Меղու" могутъ обращаться въ редакцію. Годовая плата 7 рублей съ пересылкой.

Подписчики получатъ всѣ до сихъ поръ выходившіе номера газеты, за исключеніемъ 4-го номера, экземпляры котораго разобраны.

Полугодовая подписная цѣна (начиная съ 1-го іюля) 3 руб. 50 коп.

ԻՆՉ Է ԱՆՀԱՅՈՒԹԻՒՆ

Ատոմ բառը, որ յունական լեզվով (atomos) նշանակում է անբաժանելի, յոյնք էր մարդիկ ասում 500 տարի Քրիստոսից առաջ։ Այն գրողի ուսուցչությունն Լյուկրեցիոսը և նրանից յետոյ Գասենդիոսը (470-407) տարածման ուսուցչությունն հաստատեցին։ Նրանք ընդունում էին, որ իրարանցին մարդին բաղադրվում է ոչնչանի նիւթական փոքր մասերից, որոնք նիւթական անփոփոխ են մնում և անհնար մեզի յետոյ հինգ նիւթական յատկութիւնները. տարածութիւն, չափ, շարժում, պնդութիւն և ծանրութիւն։ Նոր ժամանակներում Գասենդիի, Դեկարտ, Նիւտոն, Բոյլ, Բերգհավ և ուրիշները ընդունեցին Ֆիզիկայի մեջ Գալիլեյի առաջարկած տեսությունը։

Բոլոր գերմանացի Կանտ մի նոր լոյս ցրեց այդ ուսման վերա, և նորա յայտնած տեսության ուսումը ոգեկոչություն ունեցաւ և նոր բնագիտության տարածման ուսման վերայ։

×

Որպես բոլոր յայտնի է, բնության գիտությունը քննում է այժմ, թե ամեն մարմինը բաղադրված է այնպիսի ամենափոքր մասերից (molécules) որոնք անբաժանելի կերպով իրանց ծանրությունը նիւթով են լցուած և մի և նոյն ժամանակ մասերի փոխադարձ յարաբերությունները անփոփոխ են մնում, որովհետև իւրաքանչիւր փոքրիկ մասի մասնաձևությունն ինքնրանից անդադար բղխում է մի յարաբերություն հաստատ, որի գործությունը մարմնի փոքր մասերը մեկ մեկի հետ ֆոքսում են և մեկ մեկին հաստատվում են։

×

Ամեն մի կենդանի մարմին յայտնված է զանազան գործիքներից, ճարմ օրգաններից, որոնք բնությունից նշանակված են ամբողջ մարմնի ոգի և ոգի պաշտպանելը ճարմ։ Այդ օրգաններից իւրաքանչիւրի մասնաւոր պաշտպանությունը յարմարեցված է կենդանու ամբողջ մարմնի ընդհանուր պաշտպանությանը։ Կենդանի մարմինը ֆոքնոց ամեն մի օրգանների մասը յարմարեցված է ֆենդանու անասնին, բնաստարանը, ֆեմալը, ֆեմալի ներքանին...

×

Գենենցիը, արքիսի, ֆոքի ասումները և գաղ ի՛հանգիլը, որ նոցա ֆոքումը անանցյալ է բաստանի ֆեղարով իրան անաստանց անասունին։ Մարդի ասումները բոլոր մասամասի բնիկով, չափազանց յարմար են բոլորովին ֆեղարը ծանոթ և մարդաբնանը մասունի անելուն... և այլն։ Լյուսենի Ֆարանիսի Կիւվեի բնագիտը ասում է, որ բաստան և նոցան որ և է ոգնաստ ֆենցանու մեջն մի ոգն բնանել, այն ֆենցանու ամբողջ մարմնի ֆոքանիրպությունն մեկ մի ոգի հասարակությունն ունենալու հասար։

×

Օրգանական մարմնի հասարակ բոլոր նոցան ֆոքում, մասերը անհրաժեշտ են։ Օրգանական մարմինը իր բոլոր գործիքներով ֆոքում է այն, թեչ որ, ցիանությունը անասնում է անհասա։

Զրկենցիը մի ֆենցանի մարմին իր գործիքներին, իր ֆոքում մասերի մեջից,— և մարմինը ի՛ինդանի իր օրգանական ամբողջությունը, իր անհասությունը։ Զրկելով օրգանական մարմինը նոցան ֆոքում մի մասից, գոյ ինասում կը ամբողջ անհասին։

×

Ամեն մարդ նշանակում է անբաժանելի։

Ամեն հասարդ նշանակում է անբաժանելի։

Բոլոր ասումը տիեզերքի փոքր մարմին է, որը բաժանել չէ ֆարելի. թե ամեն հասարդ տիեզերքի մի մարմին է, որը բաժանել չը պիտի է։

×

Մի օրգանական մարմին իր բոլոր գործիքներով, որոնք յարմարեցված են ամբողջ մարմնի օրգանական ֆենցին և բնական գործունեությունը,— անասնական է ամենհասա։

Մի ամենհասա ասորեկրմում է միւս ամենհասից իրան անգհասան բնաստարությունով և յատկությունով։

Ամենասարակաղ ֆենցանու, մարդի մասամենհասին անգհասան ֆամ ամենհասից անբաժանելի այդ բնաստարությունը, յատկությունները, հասանությունը և բնական գործունեությունները մենք մի քաղաքով անք անասանում—ամենհասա։

Ցանի յատկությունները ֆորոց են այն ցանին պատանեալ զանազան անգասանելիներին հասարակ լինել։

Ամենհասա անասանելիները յատկություններ են մի մարդի։

Ամենհասությունը մարդու մեջ պարունակում է մարդի ֆարելիներով, բնաստարանից

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ՎԵՐԱՑ ԻՇԽԱՆԻ ԱՐԻՒԱՆԴԵՆ, ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ ԿԵՍԱՐԻՈՅ ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆՈՒՄ

Իշխան Ալեքսանդրի ժամանակը գեռ շատ չէ մոռացել։ Պարսկաստանում մինչև այսօր հին ազգերը գնում են նրա պատմությունը։ Եւ մեզ, նիւթեր քաղելով ֆենցանի ասանգությունից, ֆարելանեմք տալ ազգայնին մի քանի անգեկությունը նրա ֆենցից։

Իշխան Ալեքսանդրի Պարսկաստան գնալու պատճառները այնքան յայտնի են ժամանակակից պատմագրությունը, որ մենք առանց մեկ հատորում այդ մասին մի քան քանել, միայն նա գնաց ասելու, թէ Ալիքսանդրի գաղին ուղարկվեց Ֆեթհ-Ալի—Շահը։ Շահից նա գաղ ստացավ բնագանությունը, որպես վերադարձավ մի քաղաքացի ազգի, որ պատմում է ազգասանի մի ազգ ուղարկությունի մեջ։

Ֆեթհ-Ալի—Շահի հրամանով Ալեքսանդրը, — որ և ֆարելանում Նասրուլլա—Միրզան, ազգին Շահի ժառանգը, և մինչև ժամանակ Ալեքսանդրի ֆարելանը—իրանից Իշխան Ալեքսանդրին Ալեքսանդրա գնալիքներին գաղանում է մի քանի գնալիքներ նրա ֆարելանի և ազգասանի հանար։ Այդ գնալիքներից Իշխան Ալեքսանդրը ընտրեց իր բնությունի հանար խորագիտ անձնավորություն հարգանքի և Ալեքսանդրի գնալ, որ իր ազգին և ժառանգաց ցեղերով, մանուր քրով և յատուկ ազգով, ուս ժամանակ ֆարելանում էր մինչև ազգանի նորանում կանանիների բանականները։

Խորագիտում Իշխան Ալեքսանդրը նշանակվում էր ազգ վրանի ազգանդերով, որպես ուսանի քան չնաստ նոցի գաղանի էին նորա հետ։ Նորա գաղ ֆարելանի և մի քանի անձինք ազգանանան ասումից, որպես Իշխանի գաղանանի ժամանակ չը հետացան նորանից։ Գաղա մեջ նշանաւոր էին Պարսանան—բեկ, Եսմիան-բեկ, Մահմուտ-բեկ, Ալիքբեկ Բասանդ—բեկ և այլն։

Ֆեթհ—Ալի-Շահը ուղարկեց Իշխան Ալեքսանդրին, նա ընդունեց նորան վանքի Գանանանանան ազգանդ։ Եւ վանքին ասորնը մի անգամ թէ՝ Իշխան էր գնում Շահի հետ անասանքներ անելու, ուսանից գաղանում էր նա քանդանքին ընտանեկով։

Ֆեթհ—Ալի-Շահը ազգանան գաղանից նորան, որ մի անգամ, երբ նա ունէր մեծանանգ—Ամբասի (ընդունելություն) Նշանդանանանի ազգին ազգանան, գաղում ընդունեց Իշխան Ալեքսանդրին իր ամենազգանդ ցանկանանքի քանում, իսկան գաղանանան խնդրանքով, և ընդունելությունն ձեռնին հանդարտեցին քեռուց, Շահի կրտանանքը, նրան հանդիպի գաղանանի նեղանին նեղարանի ազգանանի գաղանի գաղանի մեջ, որպես ասանանին ասելը քանում է Իշխան Ալեքսանդրի գաղանանը։ *)

Երբ անասնում գաղանից և նորանց գաղանանդրի Իշխան Ալեքսանդրը ասանանին գաղանանով, որ գանանում էր Գաղանի Ղրիմիրաց ցեղանանանից, և իր հետ ունեցած ազգանանան վրանի գաղանանանից. Հանանանանի-գաղանանանի գաղանից, ազգանում էր գաղանանանին։ Բոլոր գաղ նա լսեց նորանց գաղանանի յայտնությունը, նորա ազգանանը գաղանանը, Իսկ, Սարմատ, Ամրանի և Թաղանանի գաղանանի ասանանանը, նա յայտնանանն յանանանան